

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

Nistreanu Vasile XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în or. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX,

Jechiu Pavel XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în or. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 07.07.2015 - 12.12.2016 (prima instanță);***
- 2. 20.01.2017 - 11.04.2017 (instanța de apel);***
- 3. 24.05.2017 - 05.12.2017 (instanța de recurs).***

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, Nistreanu Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu obligarea lui Nistreanu Vasile să restituie prejudiciul cauzat părților vătămate Guzun Radu și Neculai Oleg în termen de 6 luni și să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a dispus încasarea de la Nistreanu Vasile în beneficiul lui Guzun Radu a sumelor de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și 2010 Euro, cu titlu de prejudiciu material, convertiți în valuta națională a Republicii Moldova la momentul executării hotărârii.

În rest, acțiunea civilă înaintată de Guzun Radu a fost respinsă, ca neîntemeiată.

S-a dispus încasarea de la Nistreanu Vasile în beneficiul lui Neculai Oleg a sumei de 2000 Euro, cu titlu de prejudiciu material, convertiți în valuta națională a Republicii Moldova la momentul executării hotărârii.

Jechiu Pavel a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că în acțiunile sale nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Nistreanu Vasile, pe parcursul lunii noiembrie a anului 2012, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările, în timp ce se afla în preajma marketului „Green Hills”, amplasat pe str. Dimitrie Cantemir, mun. Chișinău, a însușit de la Guzun Radu 2010 Euro, care conform cursului BNM constituiau 39893,42 lei, promițându-i ultimului înmatricularea în Republica Moldova a automobilului de model XXXXX, de culoare albastră cu nr. caroseriei XXXXX și nr. motorului XXXXX, prin intermediul unui colaborator de poliție pe nume Mihai, care activa în cadrul MAI și îl va ajuta să înmatriculeze automobilul nominalizat în Republica Moldova.

Ulterior, Nistreanu Vasile i-a transmis cet. Guzun Radu certificatul de înmatriculare și plăcuțele de înmatriculare XXXXX pentru automobilul menționat, însă conform informației sistemului de căutare “ACCES”, automobilul cu nr. caroseriei XXXXX și nr. motorului XXXXX nu era înregistrat în Registrul de Stat al Transporturilor. Astfel, părții vătămate Guzun Radu i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 39893,42 lei.

Tot el, în perioada lunii noiembrie a anului 2012, acționând cu intenție directă, din motiv de cupiditate, sub pretextul că are posibilitatea introducerii legale în Registrul de Stat al Transporturilor a datelor despre automobilul care se afla în gestiunea părții vătămate Neculai Oleg, de model XXXXX, a/f XXXXX, cu numărul caroseriei XXXXX, având un plan criminal bine determinat, influențând partea vătămată prin intermediul cunoscutului lor comun Guzun Radu, a primit prin înșelăciune și abuz de încredere de la acesta mijloace bănești în sumă de 2000 (două mii) euro, ceea ce la momentul comiterii infracțiunii, conform cursului BNM, au constituit 31953 lei. Ulterior, dorind să dea un caracter legal acțiunilor sale, de comun acord cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a fabricat certificatul de înmatriculare provizoriu, cu numărul și seria XXXXX, eliberat la 23.12.2011, în care au fost înscrise date autentice ale automobilului, cu excepția faptului că acestuia i-a fost atribuit numărul de înmatriculare de stat XXXXX, pe care l-a transmis părții vătămate, asigurându-l că acesta este autentic, deși cunoștea cu certitudine că este fals, cauzându-i părții vătămate Neculai Oleg o daună materială în proporții considerabile.

Astfel, prin acțiunile sale, Nistreanu Vasile a cauzat părților vătămate Guzun Radu și Neculai Oleg un prejudiciu material în sumă totală de 71846,42 lei.

2.1. Suplimentar, potrivit sentinței s-a constatat că Jechiu Pavel, *de către organul de urmărire penală, a fost învinuit că* pe parcursul lunii noiembrie a anului 2012, de comun acord cu Nistreanu Vasile, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările, urmând un plan bine chibzuit, l-a dus în eroare pe Guzun Radu, precum că prin intermediul unui colaborator de poliție pe nume Mihai, care activează în cadrul MAI, îl va ajuta să înregistreze în Republica Moldova un automobil de model XXXXX, de culoare albastră cu nr. caroseriei XXXXX și nr. motorului XXXXX.

Ulterior, Nistreanu Vasile i-a transmis lui Guzun Radu certificatul și plăcuțele de înmatriculare XXXXX pentru automobilul menționat, însă conform informației din sistemul de căutare “ACCES”, automobilul cu nr. caroseriei XXXXX și nr. motorului XXXXX nu este

înregistrat în Registrul de Stat al Transporturilor, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială în sumă de 39893,42 lei.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Jechiu Pavel au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, după semnele calificative – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Jechiu Pavel să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani;

- lui Nistreanu Vasile, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

În motivarea cererii depuse, apelantul a indicat următoarele:

- urmează a fi apreciată critic concluzia primei instanțe, precum că în ordonanța de pornire a urmăririi penale în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal nu a fost indicat inculpatul Jechiu Pavel și nici calificarea faptei, or ordonanța de pornire a urmăririi penale este actul prin care organul de urmărire penală constată o bănuială rezonabilă că a fost comisă o infracțiune, astfel încât se pornește urmărirea penală pe fapt și nu în privința persoanei, ceea ce putea fi dedus și din partea dispozitivă a actului indicat. Totodată, legea procesual penală nu împiedică organul de urmărire penală sau procurorul de a pune sub învinuire și alte persoane care au fost stabilite în urma efectuării acțiunilor procesuale și în privința cărora au fost acumulate probe care demonstrează vinovăția acestora. Astfel, Jechiu Pavel a fost pus sub învinuire, dat fiind faptul că partea vătămată Guzun Radu a indicat expres asupra acestuia, comunicând că atât Jechiu Pavel, cât și Nistreanu Vasile i-au promis că-l vor ajuta să înregistreze în Republica Moldova automobilul de model XXXXX, pentru care au obținut de la el suma de 39893,42 lei, iar ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, aceștia prin comun acord i-au prezentat părții vătămate certificatul de înmatriculare și plăcuțele de înmatriculare XXXXX, care erau înregistrate în Registrul de Stat al Transporturilor. Ulterior, efectuând anumite investigații, partea vătămată a stabilit că a fost înșelată, iar în urma adresării la inculpați, ultimii o convingeau că totul va fi bine și că ei își asumă toată responsabilitatea;

- în mod selectiv, prima instanța a dat o apreciere critică declarațiilor părții vătămate Guzun Radu, or cele comunicate de ultimul au fost puse la baza vinovăției lui Nistreanu Vasile, fără a fi reținute în privința vinovăției lui Jechiu Pavel;

- cu toate că l-a recunoscut vinovat numai pe Nistreanu Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, prima instanță a reținut în continuare, în privința acestuia, prezența semnului calificativ al escrocheriei - „săvârșită de două persoane”,

fiind omisă o expunere motivată în acest sens, astfel nefiind clar cine este a doua persoană care a comis infracțiunea;

- pedeapsa stabilită inculpatului Nistreanu Vasile este prea blândă, nefiind apreciat în mod corespunzător pericolul social sporit al infracțiunii comise de către inculpat, faptul că acesta nu a sesizat caracterul ilicit al acțiunilor sale și nu a demonstrat dorința de a se corecta, fapt dedus din poziția de apărare a acestuia exprimată prin nerecunoașterea vinovăției și refuzul de a repara părților vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiune. În acest sens, aplicarea unei pedepse prea blânde va duce la imposibilitatea atingerii scopului acesteia, în particular de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât de către făptuitor, cât și de alte persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, pronunțată integral la 03 mai 2017, a fost admis apelul declarat, casată total sentința, inclusiv din oficiu și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Nistreanu Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu obligarea lui Nistreanu Vasile să restituie prejudiciul cauzat părților vătămate Guzun Radu și Neculai Oleg în termen de 6 luni și să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a dispus încasarea de la Nistreanu Vasile în beneficiul lui Guzun Radu a sumelor de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și 1210 Euro, cu titlu de daună materială, convertiți în valuta națională a Republicii Moldova la momentul executării hotărârii.

În rest, acțiunea civilă înaintată de Guzun Radu a fost respinsă, ca neîntemeiată.

S-a dispus încasarea de la Nistreanu Vasile în beneficiul lui Neculai Oleg a sumei de 600 Euro, cu titlu de daună materială, convertiți în valuta națională a Republicii Moldova la momentul executării hotărârii.

Jechiu Pavel a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că Jechiu Pavel a pledat nevinovat în ședințele de judecată desfășurate în prima instanță și în apel, iar nevinovăția acestuia s-a confirmat prin probele cercetate și verificate în instanța de apel, în particular prin declarațiile părții vătămate Guzun Radu și ale inculpatului Nistreanu Vasile.

În contextul dat, instanța de apel a ținut să specifice că din ordonanța privind pornirea urmăririi penale, din 18 martie 2015, rezulta că urmărirea penală a fost pornită pe fapt, de către ofițerul de urmărire penală al IP Buiucani, mun. Chișinău, Tatiana Cernenchi, la data de 18 martie 2015, ora 13:30, motiv servind înregistrarea materialului nr. 770 la 10 martie 2015 în R-1 al IP Buiucani, mun. Chișinău, în baza procesului-verbal de consemnare a circumstanțelor constatate, doar în privința lui Nistreanu Vasile, precum că el a însușit de la Guzun Radu suma de 2050 Euro (f.d. 1, vol. I).

Suplimentar, instanța de apel a reținut că în ordonanța de recunoaștere a lui Jechiu Pavel în calitate de bănuț din 19 mai 2015, numele acestuia nu figura în partea motivată, iar în ordonanța de punere sub învinuire a acestuia nu s-a concretizat învinuirea adusă și anume nu au fost indicate rolul și acțiunile sale.

Totodată, instanța de apel a ținut să specifice că potrivit procesului-verbal de confruntare din 07.04.2015, între bănuțul Nistreanu Vasile și partea vătămată Guzun Radu, rezultă că nici unul dintre aceștia nu a relatat asupra implicării lui Jechiu Pavel în comiterea escrocheriei (f.d. 44-48, vol. I).

În circumstanțele respective, instanța de apel a conchis că declarațiile lui Jechiu Pavel urmau a fi apreciate ca veridice, deoarece învinuirea adusă acestuia nu și-a găsit confirmare, or nu au fost prezentate careva probe ce ar demonstra implicarea sa în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia instanței de fond privind achitarea lui Jechiu Pavel de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, însă motivul achitării era unul eronat, or fapta infracțiunii s-a constatat ca fiind comisă de către Nistreanu Vasile, de unul singur, circumstanțe care au fost stabilite în baza probelor cercetate.

Reieșind din considerentul că vinovăția lui Jechiu Pavel nu a fost demonstrată, instanța de apel **a constatat** că Nistreanu Vasile, pe parcursul lunii noiembrie a anului 2012, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările, în timp ce se afla în preajma marketului „Green Hills”, amplasat pe str. Dimitrie Cantemir, mun. Chișinău, a însușit de la Guzun Radu 2010 Euro, care conform cursului BNM constituiau 39893,42 lei, promițându-i ultimului înmatricularea în Republica Moldova a automobilului de model XXXXX, de culoare albastră cu nr. caroseriei XXXXX și nr. motorului XXXXX, prin intermediul unui colaborator de poliție pe nume Mihai, care activa în cadrul MAI și îl va ajuta să înmatriculeze automobilul nominalizat în Republica Moldova.

Ulterior, Nistreanu Vasile i-a transmis lui Guzun Radu certificatul de înmatriculare și plăcuțele de înmatriculare XXXXX pentru automobilul menționat, însă conform informației sistemului de căutare “ACCES”, automobilul cu nr. caroseriei XXXXX și nr. motorului XXXXX nu era înregistrat în Registrul de Stat al Transporturilor. Astfel, părții vătămate Guzun Radu i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 39893,42 lei.

Suplimentar, instanța de apel **a constatat** că tot Nistreanu Vasile, în perioada lunii noiembrie a anului 2012, acționând cu intenție directă, din motiv de cupiditate, sub pretextul că are posibilitatea introducerii legale în Registrul de Stat al Transporturilor a datelor despre automobilul care se afla în gestiunea părții vătămate Neculai Oleg, de model XXXXX, a/f XXXXX, cu numărul caroseriei XXXXX, având un plan criminal bine determinat, influențând partea vătămată prin intermediul cunoscutului lor comun Guzun Radu, a primit prin înșelăciune și abuz de încredere de la acesta mijloace bănești în sumă de 2000 Euro, ceea ce la momentul comiterii infracțiunii, conform cursului BNM, au constituit 31953 lei. Ulterior, dorind să dea un caracter legal acțiunilor sale, fiind de comun acord cu persoane neidentificate

de organul de urmărire penală, a fabricat certificatul de înmatriculare provizoriu, cu numărul și seria XXXXX, eliberat la 23.12.2011, în care au fost înscrise date autentice ale automobilului, cu excepția faptului că acestuia i-a fost atribuit numărul de înmatriculare XXXXX, pe care l-a transmis părții vătămate, asigurându-l că acesta este autentic, deși cunoștea cu certitudine că este fals, cauzându-i părții vătămate Neculai Oleg o daună materială în proporții considerabile.

Prin acțiunile sale, inculpatul a cauzat părților vătămate Guzun Radu și Neculai Oleg un prejudiciu material în sumă totală de 71846,42 lei.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului Nistreanu Vasile în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, după semnele calificative - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În susținerea concluziei sale, instanța de apel a reținut că Nistreanu Vasile și-a recunoscut vina în ședința instanței de apel, vinovăția acestuia fiind totodată confirmată și prin probele cercetate în instanțele de fond și apel, și anume prin declarațiile părților vătămate Guzun Radu, Neculai Oleg, ale martorilor Grozav A. și Lipchin V., precum și prin materialele dosarului: procesul-verbal de ridicare din 18.03.2015 (f.d. 10-13, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.03.2015 (f.d. 14-15, vol. I); corpurile delictelor – 2 certificate de înmatriculare (f.d. 16, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 19.02.2014 și procesul-verbal de examinare a obiectului din 23.02.2014 (f.d. 20-21, vol. II); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 19.12.2014 (f.d. 67, vol. II); procesul-verbal de percheziție din 26.02.2015 (f.d. 72-73, vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.06.2015 și informația din baza de date “ACCES” (f.d. 74-79, vol. II); corpurile delictelor – raportul de verificare tehnică a vehiculului nr. 0297258 din 02.12.2011 și contractul de asigurare nr. 18 din 02.12.2011.

Astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță, la rândul său, eronat a concluzionat că în acțiunile lui Nistreanu Vasile se întrunesc elementele componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub aspectul săvârșirii faptei de către două persoane, or nevinovăția lui Jechiu Pavel a fost confirmată, astfel fiind necesară excluderea acestui semn calificativ în privința lui Nistreanu Vasile.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Nistreanu Vasile, instanța de apel a menționat că urmează a fi acordată deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 Cod penal, cu luarea în considerare a scopului pedepsei penale, a gravității infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, a persoanei vinovatului, care se caracterizează pozitiv, nu a fost anterior condamnat, este angajat în câmpul muncii, având la întreținere un copil minor, a recunoscut integral vinovăția la judecarea apelului, aceste circumstanțe urmând a fi apreciate drept atenuante, a faptului că lipsesc circumstanțe agravante, or cea indicată în rechizitoriu – și anume comiterea infracțiunii prin orice formă de participare – urma a fi exclusă, a consecințelor infracțiunii, precum și a comportamentului inculpatului după comiterea infracțiunii, care a restituit parțial prejudiciul cauzat și s-a obligat să-l restituie integral.

Referindu-se la modalitatea de executare a pedepsei stabilite lui Nistreanu Vasile, instanța de apel a statuat asupra oportunității aplicării în cauză a prevederilor art. 90 Cod penal, reieșind din existența circumstanțelor atenuante pe caz și lipsa celor agravante, de faptul că inculpatul a reparat parțial dauna cauzată, precum și de recunoașterea de către ultimul a vinovăției sale la judecarea apelului.

Reieșind din considerentul că inculpatul Nistreanu Vasile a reparat parțial dauna cauzată, instanța de apel a considerat necesară admiterea parțială a acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate, cu încasarea de la inculpat în beneficiul lui Guzun Radu a sumelor de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 1210 Euro cu titlu de prejudiciu material, iar în beneficiul lui Neculai Oleg a sumei de 600 Euro cu titlu de prejudiciu material, cu obligarea inculpatului de a repara prejudiciul cauzat în termen de 6 luni, în temeiul art. 90 alin. (6) Cod penal.

În același context, instanța de apel a ținut să respingă celelalte pretenții înaintate de Guzun Radu, privind încasarea a câte 1000 lei pentru fiecare ședință de judecată cu titlu de prejudiciu moral, or suma de 5000 lei, dispusă de a fi încasată de la inculpat în beneficiul ultimul, este una echitabilă.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, depus la 12 mai 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, solicită casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- dispunând achitarea lui Jechiu Pavel, instanțele de judecată n-au ținut cont de ansamblul probatoriu existent în cauză, bazându-se exclusiv pe declarațiile inculpatului și dându-le o apreciere necorespunzătoare, care de fapt au fost contradictorii atât în ședințele de judecată din instanțele de fond și apel, cât și în cadrul urmăririi penale, fapt ce pune la îndoială veridicitatea lor; astfel, având statut de inculpat, persoana poate invoca orice versiune în apărarea sa, declarațiile sale urmând a fi interpretate drept o poziție de apărare, adoptată pentru evitarea răspunderii și pedepsei penale;

- Jechiu Pavel a fost pus sub învinuire din considerentul că partea vătămată Guzun Radu a indicat expres asupra acestuia, comunicând că atât Jechiu Pavel, cât și Nistreanu Vasile i-au promis că-l vor ajuta să înregistreze în Republica Moldova automobilul de model XXXXX, pentru ce au obținut de la el suma de 39893,42 lei, iar aprecierea critică de către instanța de apel a declarațiilor părții vătămate, pe motiv că „*dânsul are pretenții materiale în mod exclusiv față de inculpatul Nistreanu Vasile*”, pune la îndoială obiectivitatea acesteia.

Recurentul a solicitat remarcarea întrebărilor sugestive ale instanței de apel față de Guzun Radu, care și-a modificat pretențiile formulate în acțiunea civilă, deși inițial acestea îi vizau pe inculpați în mod solidar. Astfel, chiar și în situația existenței pretențiilor doar față de Nistreanu Vasile, o astfel de situație nu implică în mod nemijlocit dezvinovățirea lui Jechiu Pavel, după cum indică instanța de apel, or partea vătămată este liberă de a înainta pretenții anume față de persoana pe care o consideră vinovată în săvârșirea infracțiunii.

În același context, recurentul a considerat necesară atragerea atenției asupra faptului că instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții vătămate Guzun Radu, însă printr-o abordare selectivă, or cele comunicate de către ultimul au fost puse la baza vinovăției lui Nistreanu Vasile, dar nu au fost reținute și în privința lui Jechiu Pavel;

- pedeapsa stabilită lui Nistreanu Vasile este atât nefondată, în sensul nerespectării cadrului legal de individualizare a acesteia, cât și injustă, deoarece nu s-a luat în considerare criteriul proporționalității, care presupune că stabilirea cuantumului pedepsei se realizează în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului. Sub acest aspect, recurentul a indicat că instanța de apel a ignorat faptul comiterii de către inculpat a unei infracțiuni grave, că acesta nu și-a recunoscut vina și nu a reparat integral prejudiciul cauzat. În aceste condiții, menținerea soluției de suspendare condiționată a executării pedepsei cu închisoare, adoptată în privința lui Nistreanu Vasile, este neîntemeiată.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către avocatul Crasnoștan Andrei în numele inculpatului Jechiu Pavel, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat în cauză, pe care l-a considerat vădit neîntemeiat.

În susținerea acestei poziții, avocatul a considerat că instanța de apel just a stabilit circumstanțele pertinente în cauză, reieșind din probele din dosar și corelarea acestora cu faptele relatate de către părți. Astfel, avocatul a apreciat acuzațiile aduse lui Jechiu Pavel ca fiind absolut nefondate, deoarece organul de urmărire penală în mod evident a urmărit scopul de a corela doar unele aparențe ale situației în care este vizat inculpatul, și anume acele care să indice nemijlocit asupra vinovăției ultimului. În acest context, avocatul a considerat necesar de a menționa că martorii acuzării și partea vătămată Neculai Oleg au relatat foarte clar că nu cunosc despre implicarea lui Jechiu Pavel în comiterea escrocheriei, infracțiune care vizează doar relația între Nistreanu Vasile și Guzun Radu.

Astfel, avocatul a indicat că unica probă adusă de acuzatorul de stat, care îl vizează mai mult sau mai puțin direct pe Jechiu Pavel, sunt declarațiile părții vătămate Guzun Radu, care fiind audiat la începutul și finalul cercetării judecătorești, a relatat aspecte diferite asupra aceleiași situații de fapt, din care motiv urmează a fi apreciate critic.

Avocatul a considerat că urmărirea penală a fost efectuată tendențios, cu multiple abateri de la procedura stabilită de lege, care ridică numeroase dubii asupra obiectivității și imparțialității organului de urmărire penală. Astfel, prin faptul nerespectării principiului contradictorialității și a procedurii de administrare a probelor de către organul de urmărire penală, lui Jechiu Pavel i-a fost încălcat grav dreptul la apărare, iar condamnarea acestuia în condițiile respective ar constitui în mod vădit o sfidare a dreptului la un proces echitabil.

În concluzie, avocatul a specificat că Jechiu Pavel nu și-a recunoscut vina în instanțele de judecată, nevinovăția acestuia fiind confirmată prin probele cercetate și verificate prin citire în instanța de apel, inclusiv prin declarațiile părții vătămate Guzun Radu și ale inculpatului Nistreanu Vasile.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit constată că unul dintre argumentele recurentului vizează aprecierea probelor de către instanța de apel. În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a menționa că *potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se îndeplinește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentul recurentului în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibil. În același context, Colegiul penal constată că temeiul pentru recurs invocat în cerere, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, nu și-a găsit confirmare în prezenta cauză, fiind invocat nemijlocit întru susținerea criticii privind aprecierea probelor, cu mențiunea asupra faptului că instanța de apel nu a apreciat în mod corespunzător probele la care procurorul a făcut referință în apelul declarat.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus detaliat asupra motivelor invocate în apelul declarat de procuror, statuând asupra acestora prin constatările care au fost expuse la pct. 4.1. al prezentei decizii și care, în opinia Colegiului penal lărgit, nu necesită o reiterare din considerentul corectitudinii și temeiniciei lor.

Totodată, Colegiul penal lărgit consideră că celălalt temei pentru recurs invocat în cerere, prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, și anume că *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, la fel nu și-a găsit confirmare la judecarea prezentului recurs.

În acest sens, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, pronunțându-se asupra oportunității aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Nisteanu Vasile, a luat în considerație faptul că în cauză s-a reținut prezența doar a circumstanțelor atenuante, că inculpatul și-a recunoscut vinovăția și a reparat parțial prejudiciul cauzat, obligându-se să-l repare în continuare.

În contextul acestor circumstanțe, Colegiul penal constată că procurorul eronat indică asupra faptului nerecunoașterii vinovăției de către inculpat, or acesta nu a exprimat o atare poziție la judecarea apelului – mai mult, potrivit propriilor sale declarații, inculpatul a relatat că este de acord cu sentința, solicitând menținerea acesteia (f.d. 3, vol. III), totodată fiind

relevant și faptul că sentința nu a fost atacată cu apel de către partea apărării. Suplimentar, în opinia Colegiului penal, recurentul eronat a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, or în decizia atacată în mod expres s-a făcut referință la acest criteriu (f.d. 25, alin. 5, vol. III).

În partea ce ține de repararea prejudiciului de către inculpatul Nisteanu Vasile, Colegiul penal lărgit consideră justificată poziția instanței de apel, care a luat în considerație repararea parțială a prejudiciului de către inculpat, fapt confirmat prin declarațiile părților vătămate (f.d. 1, 2, vol. III) și disponibilitatea inculpatului de a achita sumele restante (f.d. 3, vol. III). În opinia Colegiului penal lărgit, omisiunea reparării integrale a prejudiciului în cauză, în prezența circumstanțelor constatate de către instanța de apel, nu constituie o eroare de drept care indică asupra individualizării pedepsei contrar prevederilor legale și, respectiv, nu se subscrie temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

În prezența constatărilor expuse, reieșind din considerentul că temeiurile pentru recurs, invocate în cererea deferită prezentei examinări, nu și-au găsit confirmare, precum și din faptul că nu au fost identificate alte erori care, examinate din oficiu, să impună necesitatea casării soluției adoptate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul ordinar declarat urmează a fi respins, ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, în cauza penală în privința lui *Nisteanu Vasile XXXXX* și *Jechiu Pavel XXXXX*, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 decembrie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan